

Brussel, 17.11.2022
COM(2022) 593 final

2022/0372 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot wijziging van Besluit (EU) 2019/1754 van de Raad inzake de toetreding van de Europese Unie tot de Akte van Genève bij de Overeenkomst van Lissabon betreffende oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

1.1. Motivering en doel van het voorstel

De Overeenkomst van Lissabon van 1958 betreffende de bescherming van herkomstbenamingen en hun internationale inschrijving is een verdrag dat door de Wereldorganisatie voor intellectuele eigendom (WIPO) wordt beheerd. Het staat open voor de partijen bij het Verdrag van Parijs tot bescherming van de industriële eigendom. De overeenkomstsluitende partijen zijn verplicht om de oorsprongsbenamingen van producten van de andere overeenkomstsluitende partijen te beschermen indien deze als zodanig in het land van oorsprong zijn erkend en beschermd en bij het Internationaal Bureau van de WIPO zijn ingeschreven, tenzij deze partijen binnen één jaar na het inschrijvingsverzoek verklaren dat zij geen bescherming kunnen garanderen.

De Overeenkomst van Lissabon werd tussen 2009 en 2015 herzien, teneinde i) het huidige kader te verfijnen; ii) bepalingen erin op te nemen om te specificeren dat het Lissabon-systeem ook van toepassing is op geografische aanduidingen (GA's), en iii) de mogelijkheid van toetreding door intergouvernementele organisaties zoals de EU toe te voegen.

Op 7 mei 2015 heeft de Raad een besluit vastgesteld waarbij de Europese Commissie werd gemachtigd deel te nemen aan de diplomatieke conferentie van de WIPO in Genève van 11 tot en met 21 mei 2015. Tijdens de conferentie is de Akte van Genève bij de Overeenkomst van Lissabon betreffende oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen (hierna de "Akte van Genève" genoemd), een herziening van de Overeenkomst van Lissabon, aangenomen, op 20 mei 2015. Gezien het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 25 oktober 2017 in zaak C-389/15 is dit besluit vervangen door Besluit (EU) 2018/416 van de Raad van 5 maart 2018. Bij dit besluit is machtiging tot het openen van onderhandelingen over een herziene Overeenkomst van Lissabon betreffende de bescherming van herkomstbenamingen en geografische aanduidingen geregeld.

Op 26 november 2019 is de Europese Unie toegetreden tot de Akte van Genève, en die toetreding is op 26 februari 2020 in werking getreden. De Akte van Genève is eveneens op 26 februari 2020 in werking getreden.

Enkele belangrijke bepalingen inzake de toetreding van de EU tot de Akte van Genève zijn opgenomen in Besluit (EU) 2019/1754 van de Raad. Met name is in artikel 4, lid 1, geregeld dat de Commissie is aangewezen als de in artikel 3 van de Akte van Genève bedoelde bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor het beheer van de Akte van Genève op het grondgebied van de Unie en voor de communicatie met het Internationaal Bureau voor de intellectuele eigendom van de WIPO in het kader van de Akte van Genève en de gemeenschappelijke regels van de Overeenkomst van Lissabon enerzijds en de Akte van Genève bij de Overeenkomst van Lissabon anderzijds.

Op 13 april 2022 heeft de Commissie een voorstel aangenomen voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten en tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2007/1001 en (EU) 2019/1753 van het Europees Parlement en de Raad en Besluit (EU) 2019/1754 van de Raad (COM(2022) 174 final – hierna “het voorstel voor de verordening betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten” genoemd).

Artikel 59 van het voorstel voor de verordening betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten heeft tot doel Besluit (EU) 2019/1754 van de Raad te wijzigen. De wijziging heeft tot doel het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO) aan te wijzen als de bevoegde autoriteit in het kader van de Akte van Genève bij de Overeenkomst van Lissabon van de WIPO ten aanzien van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten. Dit heeft geen gevolgen voor het feit dat, krachtens de Akte van Genève, de Commissie de bevoegde autoriteit is met betrekking tot landbouw- en voedselproducten die door de EU-regelingen voor geografische aanduidingen worden beschermd. In dezelfde geest bevat artikel 60 van het voorstel voor de verordening betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten wijzigingen van Verordening (EU) 2019/1753 inzake de maatregelen van de Unie ingevolge haar toetreding tot de Akte van Genève. In dit verband, en in overeenstemming met de in artikel 59 voorgestelde wijzigingen, wordt in artikel 60 voorgesteld Verordening (EG) 2019/1753 te wijzigen zodat het EUIPO wordt erkend als de bevoegde autoriteit in het kader van de Akte van Genève met betrekking tot internationale inschrijving van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten.

Tijdens de onderhandelingen in de Raad kwamen echter procedurele bezwaren naar voren met betrekking tot artikel 59 van het voorstel voor de verordening betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten. Met artikel 59 wordt de wijziging van Besluit (EU) 2019/1754 van de Raad beoogd, dat gebaseerd is op artikel 207 en artikel 218, lid 6, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) en derhalve een andere goedkeuringsprocedure kent dan die welke van toepassing is op het voorstel voor de verordening betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten van de Commissie, dat gebaseerd is op artikel 118, lid 1, en artikel 207, lid 2, VWEU. Daarom zou het passender zijn om een dergelijke wijziging door te voeren door middel van een afzonderlijk voorstel van de Commissie voor een besluit van de Raad tot wijziging van Besluit 2019/1754 van de Raad, in plaats van een dergelijke wijziging als artikel op te nemen in het voorstel voor de verordening betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten van de Commissie.

Met dit voorstel van de Commissie voor een besluit van de Raad wordt daarom beoogd artikel 4, lid 1, van Besluit (EU) 2019/1754 van de Raad te wijzigen om EUIPO aan te wijzen als de bevoegde autoriteit ten aanzien van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten in het kader van de Akte van Genève.

Dit voorstel vervangt artikel 59 van het voorstel voor de verordening betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten.

1.2. Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein

In het voorstel worden het EU-systeem voor de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten en het Lissabon-systeem voor de internationale inschrijving van oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen aan elkaar gekoppeld. Dit wordt gedaan aan de hand van een voorstel voor een wijziging van Besluit (EU) 2019/1754 van de Raad.

1.3. Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie

EU-lidmaatschap van de Akte van Genève is in overeenstemming met het algemene beleid van de EU om de bescherming van geografische aanduidingen te bevorderen en te verbeteren door middel van bilaterale, regionale en multilaterale overeenkomsten.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

2.1. Rechtsgrondslag

Gezien het onderwerp van het Verdrag moet het besluit van de Raad worden gebaseerd op artikel 207 en artikel 218, lid 6, punt a), v), VWEU.

2.2. Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)

Overeenkomstig artikel 5, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie is het subsidiariteitsbeginsel niet van toepassing op gebieden die onder de exclusieve bevoegdheid van de EU vallen.

2.3. Evenredigheid

Gezien de exclusieve aard van het handelsbeleid van de EU, inclusief de commerciële aspecten van intellectuele eigendom, mogen de lidstaten geen eigen beschermingssystemen voor geografische aanduidingen hebben of los van de andere lidstaten bescherming bieden aan agrarische geografische aanduidingen van derde landen die lid zijn van het systeem van Lissabon. Om ervoor te zorgen dat de EU haar exclusieve bevoegdheid ten aanzien van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten in het kader van het Lissabon-systeem naar behoren kan uitoefenen, moet zij het EUIPO aanwijzen als de bevoegde autoriteit uit hoofde van artikel 3 van de Akte van Genève, in overeenstemming met het beheer op EU-niveau van het registratiesysteem dat in het voorstel voor de verordening betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten werd beoogd. Dit zou zorgen voor samenhang met de wijzigingen van Verordening (EU) 2019/1753 van het Europees Parlement en de Raad inzake de maatregelen van de Unie ingevolge haar toetreding tot de Akte van Genève die in artikel 60 van het voorstel voor de verordening betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten worden voorgesteld. Artikel 60 bepaalt met name dat het EUIPO

verantwoordelijk is voor het beheer van de fase op EU-niveau van de registratie van GA's voor ambachtelijke en industriële producten, en dat het ook de rol van bevoegde autoriteit in het kader van de Akte van Genève vervult met betrekking tot internationale registraties ter bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten.

2.4. Keuze van het instrument

Gelet op artikel 28 (Partij worden bij deze akte) van de Akte van Genève bij de Overeenkomst van Lissabon is een besluit van de Raad tot wijziging van Besluit (EU) 2019/1754 van de Raad, het aangewezen rechtsinstrument. Gezien het onderwerp van het Verdrag moet het besluit van de Raad worden gebaseerd op artikel 207 en artikel 218, lid 6, VWEU.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

3.1. Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan

Niet van toepassing. De beoordeling is reeds afgerond in het kader van het voorstel voor de verordening betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten (SWD(2022) 115 final, effectbeoordelingsverslag over de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten).

3.2. Raadpleging van belanghebbenden

Uit raadplegingen van belanghebbenden over het voorstel voor de verordening betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten en met name uit meer uitvoerige feedback uit de openbare raadpleging van 2021 is gebleken dat de meeste respondenten de voorkeur hebben voor de beleids optie van een specifiek systeem op basis van een EU-label ter bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten. Een dergelijk systeem heeft verschillende kenmerken die specifiek zijn voor de nieuwe EU-regeling inzake geografische aanduidingen en die niet overeenkomen met die van de bestaande EU-regelingen voor de bescherming van geografische aanduidingen voor landbouwproducten.

3.3. Bijeenbrengen en gebruik van expertise

Bij de voorbereiding van het voorstel voor de verordening betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten heeft de Commissie kunnen voortbouwen op technische samenwerking met het EUIPO. Daarbij werd gewerkt met verschillende procesmodellen om een gedegen beoordeling van subopties mogelijk te maken met betrekking tot de EU-entiteit die belast is met de registratie van geografische aanduidingen voor ambtelijke en industriële producten en de verwerking van internationale aanvragen in het kader van de Akte van Genève, evenals met betrekking tot de rol van de nationale autoriteiten bij de registratieprocedure. Het resultaat van die samenwerking, gebaseerd op de bijdrage van het EUIPO, is opgenomen in bijlage 9 bij de

effectbeoordeling van het voorstel voor de verordening betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten (SWD(2022) 115 final, effectbeoordelingsverslag over de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten).

3.4. Effectbeoordeling

Zie SWD(2022) 115 final, effectbeoordelingsverslag over de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten bij het voorstel voor de verordening betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten.

3.5. Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging

Niet van toepassing.

3.6. Grondrechten

Het EU-lidmaatschap van de Akte van Genève sluit aan bij artikel 17, lid 2, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, dat bepaalt dat intellectuele eigendom moet worden beschermd.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Niet van toepassing.

5. OVERIGE ELEMENTEN

5.1. Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage

Niet van toepassing.

5.2. Toelichtende stukken (bij richtlijnen)

Niet van toepassing.

5.3. Artikelsgewijze toelichting

Niet van toepassing.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot wijziging van Besluit (EU) 2019/1754 van de Raad inzake de toetreding van de Europese Unie tot de Akte van Genève bij de Overeenkomst van Lissabon betreffende oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207 in samenhang met artikel 218, lid 6, punt a),

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Gezien de goedkeuring door het Europees Parlement,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 26 november 2019 is de Europese Unie toegetreden tot de Akte van Genève bij de Overeenkomst van Lissabon betreffende oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen (de Akte van Genève)¹, die op 26 februari 2020 in werking is getreden. De Akte van Genève is eveneens op 26 februari 2020 in werking getreden.
- (2) Overeenkomstig artikel 4, lid 1, van Besluit (EU) 2019/1754 van de Raad² treedt de Commissie op als de in artikel 3 van de Akte van Genève bedoelde bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor het beheer van de Akte van Genève op het grondgebied van de Unie en voor de communicatie met het Internationaal Bureau voor de intellectuele eigendom van de Wereldorganisatie voor de intellectuele eigendom in het kader van de Akte van Genève en de gemeenschappelijke regels van de Overeenkomst van Lissabon enerzijds en de Akte van Genève bij de Overeenkomst van Lissabon anderzijds.
- (3) Met het oog op het beheer op het niveau van de Unie van de registratie van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten als bedoeld in Verordening (EU) 2022/... van het Europees Parlement en de Raad van... betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten, en in overeenstemming met de wijzigingen die bij die verordening worden

¹ Akte van Genève bij de Overeenkomst van Lissabon betreffende oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen (PB L 271 van 24.10.2019, blz. 15).

² Besluit (EU) 2019/1754 van de Raad van 7 oktober 2019 inzake de toetreding van de Europese Unie tot de Akte van Genève bij de Overeenkomst van Lissabon betreffende oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen (PB L 271 van 24.10.2019, blz. 12).

aangebracht in Verordening (EU) 2019/1753 van het Europees Parlement en de Raad³, moet het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie de rol van bevoegde autoriteit namens de Unie vervullen ten aanzien van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten in het kader van de Akte van Genève,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Aan artikel 4, lid 1, van Besluit (EU) 2019/1754 van de Raad wordt de volgende alinea toegevoegd:

“Het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie wordt aangewezen als de bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 3 van de Akte van Genève ten aanzien van geografische aanduidingen die bescherming verlenen aan ambachtelijke en industriële producten in de zin van Verordening (EU) 2022/... van het Europees Parlement en de Raad⁴, en is verantwoordelijk voor het beheer van de Akte van Genève op het grondgebied van de Unie en voor kennisgevingen en mededelingen aan het Internationale Bureau van de WIPO krachtens de Akte van Genève en de gemeenschappelijke regels.”

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking van Verordening (EU) 2022/... in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

...

De voorzitter

³ Verordening (EU) 2019/1753 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de maatregelen van de Unie ingevolge haar toetreding tot de Akte van Genève bij de Overeenkomst van Lissabon betreffende oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen (PB L 271 van 24.10.2019, blz. 1).

⁴ Verordening (EU) 2022/... van het Europees Parlement en de Raad van... betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten (PB...).